

liga höjden är 2 m, största bredden nedtill tangerande slingan på stenens nuvarande högra sida är 1,40 m, tangerande toppslingans nedre linie 1 m. Slingans bredd är 12—13 cm. Ämnet är rödaktig granit.

Omkring 30 cm av slingans övre linie är i behåll före den bevarade inskriften, men på denna del av slingan hava troligen inga runor funnits, de borde annars kunna varseblivas. Därpå följer en avflagnings av hela slingan, som efter övre slingliniens riktning utgör 32 cm. Efter denna följer r. 1 **NI**, vars kännestreck är fullständigt men av staven är blott 5 cm uppifrån i behåll.

I **reispi** utgår bistaven till **r** 5 cm t. h. om staven; i **e** är pricken föga utpräglad men kännes med fingret. Av det följande kolon är blott nedre punkten i behåll.

I **stein** saknas övre staven i **s**, och mellanstreckket kan blott spåras i avflagningsens gräns.

I **pena** är h. bistaven i **a** djup, även den vänstra ganska bra synlig.

I **fapur** slutar staven i **u** 2 cm och bistaven 1 cm under övre linien och i **r** slutar bistaven nedtill 1 cm över nedre linien och upptill 2 cm under den övre men tyckes fortsatt av en gropighet. Av **s** i **s[in]** finnes blott övre staven och 3 cm av mellanstreckket.

Inskriften är alltså följande:

— **l : reispi . stein : pena : eftir : helga : fapur : s** —

Då 'reste' står i sing., har blott ett namn stått framför men har väl varit tämligen långt, troligen någon sammansättning med *-kætil*.

Översättning: —l reste denna sten efter Helge, sin fader.

145. Dagsberg, kyrkogårdsmuren, Lösings hd.

Pl. XLVI. Fig. 2.

Litteratur: B. 859; L. 1094; W. 15; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 528; N. R. Broocman, *Sagan om Ingvar widfarne*, Stockholm 1762, s. 99; P. A. Säve, *ATS.* 2, s. 95; *Reseberättelse* 1862, s. 35; C. F. Nordenskiöld, *Reseber.* 1870, s. 156, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 20, teckn.

Runstenen, som är av granit, sitter inmurad på utsidan av Dagsbergs södra kyrkogårdsmur öster om porten. Den lär före 1887 hava legat med runsidan inåt men uttagits och insatts med runsidan utåt vid omläggning av det stycke av ringmuren, där den nu sitter. P. A. Säve fann den emellertid 1861 på samma plats.

Peringskiöld och B. 859 uppgiva »kyrkomuren» vara runstenens plats, och Broocman talar om »tvänne Runstenar infästade i Kyrkomuren men så öfverklistrade, att ej flera än följande runor utan mening therpå kunna läsas...».

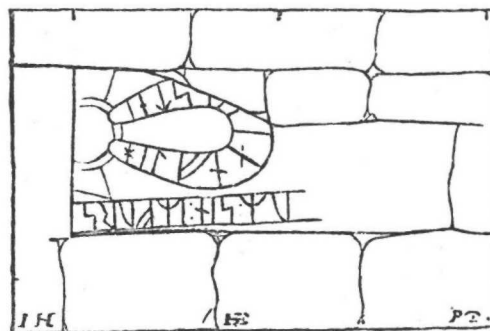
Runstenens längd är 67 cm, bredden i storändan 45 cm, i lilländan 30 cm. Slingans bredd är 7,5—9 cm.

Stenen är ett fragment, som med ett avbrott innehåller slutet av inskriften.

Runorna i den raka slingan, som utgör övre delen av runstenens högra slinga, äro alldeles tydliga: — **ur : sin : er : furs** —, vilket troligen varit: —[æfti^R N. N. fað]ur sinn, er fōrs— 'efter N. N., sin fader, som omkom'.

Den slinga, varpå den övriga inskriften står, måste vara korsets övre arm. Det första ordet är i B. 859 **hilfnai**, men i verkligheten har detta **a** en avvikande form genom att bistaven utgår från nedre slinglinien, vilket icke är fallet vare sig med **a** i det följande **austr** eller med det föregående **n**. Ordet är uppenbarligen samma form som på Ög. 155 Sylten ristat **hilfniki**, vilket redan N. R. Broocman insett; runan **a** motsvarar alltså till gagnet **ik**, d. v. s. utgör en ing-runna **ŋ**, men huruvida den kan vara utvecklad av den äldre runradens ing-runna, må lämnas därhän.

Inskriftens sista ord har varit **austr**, men av **a** finnes blott ett 3,5 cm långt stycke stav och alldeles jämnlöpande med stenens avslagna kant högra bistaven av **† a** 3 cm lång. Av **u** är 3 cm av staven, 4 cm av bistaven i behåll. Runan **r** i **austr** är vänderuna.

B. 859.

Det felande mellan de bevarade styckena av inskriften kan efter Ög. 155 Sylten fullständigas till **i : ikuars** :

Då fortsättningen av detta slut på högra slingan står på övre korsarmen, synes det nödvändigt att antaga, det ingen motsvarande nedre korsarm funnits, utan att slingan utan ormhuvud och stjärt delat sig från korsets kärna nedåt vänster och höger, såsom B. 816 Esta berg, B. 780 Tjuvstigen, B. 779 Trosa bro, Södm. De två första av dessa äro ock resta över män, som fallit öster ut, ehuru icke uttryckligen på Ingvars tåg. Männe samme **purir** ristat, som namngiver sig B. 780 Tjuvstigen?

Inskriften är sålunda:

a) Slingan: — **ur : sin : er : furs** : b) Korsarmen: **hilfnai : austr**

Fonetisk transskription: — (fað)⁵ur¹⁰ sinn, er fōrs — (i Ingvars) hælfnīngi ēstr.

Översättning: — (efter N. N.), sin fader, som omkom (i Ingvars) trupp österut.

Möjligen utgör:
 er fōrs (i Ingvars)
 hælfnīngi ēstr

ett verspar med allitteration mellan (Ingvars) och hælfnīngi.

146. Dagsberg, kyrkogårdsmuren, Lösings hd.

Pl. XLVII. Fig. 1.

Litteratur: B. 858; L. 1095; W. 14; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 528; P. A. Säve, *ATS.* II, s. 95; *Reseber.* 1862, s. 35; C. F. Nordenskiöld, *Reseber.* 1871, s. 156, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 20, teckn.

Även denna runsten befann sig enligt Peringskiöld, B. 858 och Broocman i »kyrkogårdsmuren», se föreg., men anträffades av P. A. Säve, Nordenskiöld och mig 1891 å insidan

18—151554. Östergötlands runinskrifter.